

Domov>Sprožitve sodnega postopka>Mediacija>Mediacija v državah EU

Mediacija v državah EU

Luksemburg

Zakaj ne bi poskušali rešiti spora z mediacijo, namesto da greste na sodišče? To je način alternativnega reševanja sporov, pri katerem mediator pomaga strankam v sporu, da dosežejo dogovor. Vlada in pravosodni delavci v Velikem vojvodstvu Luksemburg se zavedajo prednosti mediacije.

Na koga se obrniti?

Luksemburg nima osrednjega organa, pristojnega za urejanje dejavnosti mediatorjev.

Poleg mediacije v posamičnih sektorjih (bančnem, zavarovalniškem itd.) in poleg **Ombudsmana**, ki je pristojen za mediacijo na upravnem področju, ter **Ombudskomitee fir t'Rechter vun de Kanner** (Odbor za varovanje pravic otrok), se z mediacijo ukvarjajo še naslednja pravna združenja:

Luksemburško združenje za mediacijo in akreditirane mediatorje (*Association luxembourgeoise de la médiation et des médiateurs agréés – ALMA asbl*);

Center za civilno in gospodarsko mediacijo (*Centre de médiation civile et commerciale – CMCC*);

Center za mediacijo (*Centre de médiation*) (asbl);

Center za socialno-družinsko mediacijo (*Centre de médiation SocioFamiliale*, ki jo upravlja fundacija Pro Familia).

Na katerih področjih je mediacija dopustna in/ali se najpogosteje uporablja?

Mediacija je dopustna pretežno v:

upravnih zadevah,

kazenskih zadevah,

družinskih zadevah,

gospodarskih zadevah in

sosedskepravni sporih.

Civilna in gospodarska mediacija je soglasen in zaupen postopek, ki ga vodi neodvisen, nepristranski in usposobljen mediator. Mediacija se lahko nanaša na celoten spor ali zgolj na del spora. Govorimo o običajni (konvencionalni) mediaciji in mediaciji na sodišču, posebno mesto pa je namenjeno družinski mediaciji.

V okviru **običajne mediacije** (*médiation conventionnelle*) lahko vsaka stranka v kateri koli fazi sodnega postopka predlaga drugi oziroma drugim strankam, neodvisno od vsakega sodnega ali arbitražnega postopka, da uporabijo postopek mediacije, vendar le dokler v zadevi ni odločeno.

V okviru **mediacije na sodišču** oziroma „sodne mediacije“ (*médiation en justice* ali *médiation judiciaire*) o sporu v civilnih, gospodarskih ali družinskih zadevah že odloča sodišče in lahko kadar koli tekom postopka predlaga mediacijo, dokler v zadevi ni bilo odločeno, razen pred kasacijskim sodiščem in glede začasnih odredb. Sodišče lahko na svojo pobudo ali na skupni predlog strank stranke pozove k mediaciji, vendar se morajo stranke v vsakem primeru strinjati. Če sodišče odloča o sporu na področju družinskega prava, lahko v točno določenih primerih strankam predlaga ukrep mediacije in določi brezplačni informativni sestanek, na katerem pojasni načela, postopek in učinke mediacije.

V **kazenskih zadevah** lahko državni tožilec pod določenimi pogoji in pred vložitvijo obtožnice odloči o uporabi mediacije, če:

je verjetno, da bo z mediacijo mogoče zagotoviti povrnitev škode, ki je nastala žrtvi kaznivega dejanja, ali

da se bodo s tem rešile težave, ki izhajajo iz tega kaznivega dejanja ali

da se s tem prispeva k rehabilitaciji storilca kaznivega dejanja.

Uporaba mediacije ne preprečuje naknadne odločitve za uporabo sodnega postopka, zlasti če niso bili upoštevani pogoji mediacije.

Ali je treba upoštevati posebna pravila?

Mediacija je popolnoma prostovoljna.

Mediacijo na upravnem in kazenskem področju ter t. i. „sektorske“ mediacije urejajo posebni predpisi.

Informacije in usposabljanje

Mediator v kazenskih zadevah

Z **Zakonom z dne 6. maja 1999** in **Uredbo Velikega vojvode z dne 31. maja 1999** je bil uveden sistem ureditev mediacije v kazenskih zadevah. Državni tožilec se lahko pred vložitvijo obtožnice odloči za uporabo mediacije, če meni, da bi tak ukrep lahko zagotovil povrnitev škode, povzročene žrtvi, ali bi bile s tem odpravljene težave, nastale zaradi kaznivega dejanja, oziroma bi to prispevalo k rehabilitaciji storilca kaznivega dejanja. Če se državni tožilec odloči za uporabo mediacije v kazenski zadevi, lahko določi kot mediatorja vsako osebo, ki je akreditirana v ta namen.

Akreditacija:

Oseba, ki želi biti akreditirana kot mediator v kazenskih zadevah, vloži prošnjo pri Ministru za pravosodje, ki na podlagi mnenja vrhovnega državnega tožilca odloči o ugoditvi tej prošnji.

Mediator v civilnih in gospodarskih zadevah

Z **Zakonom z dne 24. februarja 2012** je bil določen nacionalni zakonodajni okvir za mediacijo v civilnih in kazenskih zadevah, in sicer tako, da so novemu zakoniku o civilnem postopku dodali nov naslov. Luksemburg je s tem zakonom prenesel Direktivo 2008/52/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2008 o nekaterih vidikih mediacije v civilnih in gospodarskih zadevah, pri čemer je povzel v njej navedena načela za reševanje čezmejnih in nacionalnih sporov. Zakon je dopolnjen z

Uredbo Velikega vojvode z dne 25. junija 2012, ki določa postopek akreditacije za opravljanje funkcij akreditiranega sodnega in družinskega mediatorja, zahtevan program posebnega usposabljanja na področju mediacije ter izvedbo brezplačnega informativnega sestanka

Mediator je tretja oseba, katere naloga je, da zasliši obe strani hkrati oziroma posebej, zato da bi stranki prišli do rešitve za svoj spor. Mediator ne vsiljuje rešitve strankam, ampak jih pozove k soglasju glede izpogajane in mirne rešitve.

Sodno in družinsko mediacijo lahko izvaja akreditiran ali neakreditiran mediator. Akreditiran mediator je fizična oseba, ki jo minister za pravosodje pooblasti v ta namen.

V primeru običajne mediacije in v primeru čezmejnega spora lahko stranke uporabijo neakreditiranega mediatorja.

Akreditacija:

Za akreditacijo mediatorjev je pristojen minister za pravosodje. Za običajno mediacijo na civilnem in gospodarskem področju ni nujno, da je mediator akreditiran.

Za akreditacijo lahko zaprosi vsaka fizična oseba, če izpolnjuje pogoje iz Zakona z dne 24. februarja 2012 o uvedbi mediacije v civilnih in gospodarskih zadevah v novi zakonik o civilnem postopku, ter pogoje iz Uredbe Velikega vojvode z dne 25. junija 2012, ki določa postopek akreditacije za opravljanje funkcij akreditiranega sodnega in družinskega mediatorja, zahtevan program posebnega usposabljanja na področju mediacije ter izvedbo brezplačnega informativnega sestanka.

V skladu z zgoraj navedeno Direktivo 2008/52/ES in člena 1251-3(1), pododstavek 3, Zakona z dne 24. februarja 2012 o mediaciji, izvajalec storitev mediacije, ki izpolnjuje podobne ali primerljive akreditacijske zahteve v drugi državi članici Evropske unije, je izvzet iz obveznosti akreditacije v Velikem vojvodstvu Luksemburg.

Akreditacija se podeli za nedoločen čas.

V členu 1251-3 (2) novega zakonika o civilnem postopku in zgoraj navedeni Uredbi Velikega vojvode z dne 25. junija 2012 so določeni kumulativni pogoji, ki jih mora za akreditacijo izpolnjevati fizična oseba:

mora biti ugledna, kompetentna, usposobljena, neodvisna in nepristranska;

predložiti mora izpisek iz luksemburškega sodnega registra ali podobno listino, ki jo izdajo pristojni organi države, v kateri je stalno prebivala zadnjih pet let;

mora biti nosilec državljanstvih in političnih pravic;

mora biti ustrezno usposobljena o mediaciji, z ustreznimi dokazili:

bodisi diplomo o magistrskem študiju iz mediacije, ki jo je izdala Univerza v Luksemburgu, ali univerza, višješolska izobraževalna ustanova ali druga izobraževalna ustanova enake stopnje, določena z zakoni, predpisi ali upravnimi določbami države članice Evropske unije;

bodisi ustrezne triletno delovne izkušnje, ki jih dopolnjuje „posebno usposabljanje na področju mediacije“, kot je določeno v členu 2 zgoraj navedene Uredbe Velikega vojvode z dne 25. junija 2012;

bodisi z izobrazbo o mediaciji, ki je priznana v državi članici Evropske unije.

Univerza v Luksemburgu zagotavlja [program posebnega usposabljanja \(magisterij\) na področju mediacije](#).

Kakšni so stroški mediacije?

Mediacija je pogosto brezplačen postopek. Če je plačljiva, mora biti to jasno navedeno.

Za **običajne mediacije** se honorarji mediatorjev prosto določijo. Stroške in honorarje nosijo stranke v enakih delih, razen če se odločijo drugače.

Za **sodne in družinske mediacije** honorarje določa Uredba Velikega vojvode.

Ali je sporazum, dosežen z mediacijo, izvršljiv?

Treba je opozoriti, da imajo sporazumi na podlagi **civilne in gospodarske mediacije** enako dokazno moč kot sodna odločba. Na podlagi zgoraj navedene Direktive 2008/52/ES so ti mediacijski sporazumi izvršljivi v Evropski uniji ne glede na to, ali so sklenjeni v drugi državi Evropske unije ali na nacionalni ravni. Ko pristojno sodišče prizna mediacijski sporazum ali del sporazuma, ta postane izvršljiv.

Navedena direktiva je bila v nacionalno pravo prenesena z Zakonom z dne 24. februarja 2012.

Sorodne povezave

[Ministrstvo za pravosodje](#)

[Luksemburško združenje za mediacijo in akreditirane mediatorje](#) (ALMA asbl)

[Center za civilno in gospodarsko mediacijo](#) (CMCC)

[Center za civilno in gospodarsko mediacijo](#) (CMCC asbl)

[Center za mediacijo](#) (asbl)

[Center za socialno-družinsko mediacijo](#)

Zadnja posodobitev: 14/01/2022

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.